

HEPATİT A TOTAL ANTİKORLARI (IgG + IgM)

Kısaltma: Anti-HAV total.

Kullanım amacı: Klinik uygulamada, akut hepatit A enfeksiyonu olasılığının veya kişinin hepatit A virüsüne karşı bağışıklığının bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi amacıyla kullanılır.

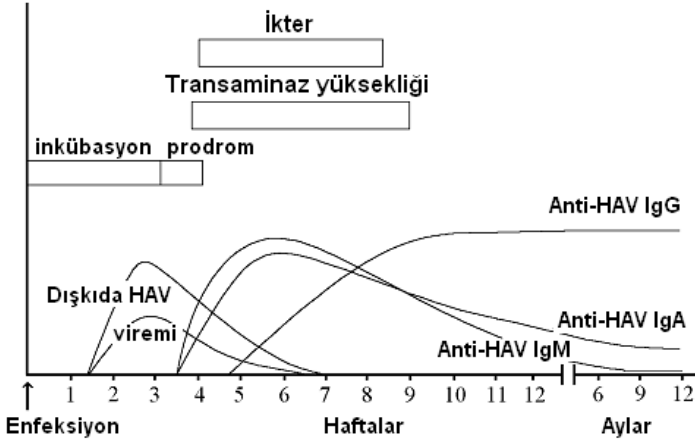
Genel bilgiler:

- **Hepatit A virüsü**, pikarnovirüs ailesinden bir RNA virüsüdür. Başlıca fekal-oral yolla bulaşan bir hepatit tablosuna neden olur. Sanitasyon koşullarının iyi olmadığı bölgelerde, sporadik vakalar halinde görülebileceği gibi aynı kontamine bir su kaynağını kullananlar ve kontamine gıdaları tüketenler arasında salgınlara da sebep olabilir. Kuluçka süresi 2 – 6 hafta arasında değişebilir, ortalama 30 gün civarındadır. Çevre koşullarının iyi olmadığı bölgelerde enfeksiyon çoğunlukla çocukluk çağında, çevre koşullarının iyi olduğu bölgelerde ise daha çok gençlik ve daha seyrek olarak da yetişkinlik döneminde görülür. Enfeksiyon, çocuklarda çoğu zaman asemptomatik bir seyir gösterirken, gençlerde ve yetişkinlerde haftalarca istirahat gerektiren bir klinik tablo oluşturur. Enfekte bireyler virüsü, dışkılarıyla en fazla klinik belirtilerin ortaya çıkmasından önceki iki hafta içinde yayarlar. Klinik belirtilerin ortaya çıkmasından çok kısa kısa bir zaman sonra, bulaştırıcılık süratle azalır. Viremi dönemi çok kısa olduğundan, teorik olarak mümkün olmakla birlikte, hastanın kan yoluyla hastalığı bulaştırması, hasta anneden plasenta yoluyla veya doğum sırasında bebeğe bulaşması çok nadir görülen durumlardır.

Hastalığın erken döneminde influenza enfeksiyonuna benzer bir tablo oluşur. Bitkinlik derecesine varan halsizlik, iştah kaybı, hafif ateş, bulantı, kusma, karın ağrısı, ishal, kilo kaybı ve kaşıntı en sık rastlanan belirtileridir. Karnın sağ üst bölümünde batıcı bir ağrı hissedilebilir. Klinik tabloyu tamamlayan en karakteristik belirtiler, ciltte ve göz aklarında sararma, idrar renginin koyulaşması, dışkı renginin açılmasıdır. Sarılık çoğunlukla hastalığın ilk 5-10 günü içinde, bazen de başlangıç belirtileri ile birlikte ortaya çıkar. Vakaların önemli bir kısmında dışarıdan fark edilir bir sararma görülmeyebilir. Sigara içen hastalar, bu dönemde sigaraya tiksintiye varan derecede rahatsızlık hissederler. Klinik tablo genellikle 2-6 hafta kadar devam etmekle birlikte, bazen birkaç aylık bir döneme yayılabilir. Hastalık, herhangi bir sekel bırakmaksızın şifa ile sonuçlanır. Hepatit B ve Hepatit C'nin aksine, hepatit A virüs enfeksiyonunun kronikleşmesi, ilerleyici bir seyir göstererek kalıcı karaciğer hasarı meydana getirmesi sözkonusu olmaz. Hepatit A için taşıyıcılık hali de yoktur.

- Hastalık tablosunun ortaya çıkması ile birlikte serum ALT ve AST aktivitelerinde çok belirgin bir yükselme meydana gelir. Hepatit A virüsünün sebep olduğu hepatit tablosu, serum transaminaz aktivitesini en fazla yükselten hastalıklar sıralamasında en başlarda yer alır. Bu enzimlerin aktivitelerinde referans aralık üst sınırını 25-50 ve bazen 100 kat aşan artışlar görülebilir. AST/ALT oranı (De Ritis oranı) her zaman 1.0'in altında, çoğu zaman da 0.5-0.8 arasında bulunur.
- Halen yaygın olarak kullanılmakta olan, inaktif hepatit A virüsü içeren aşı %95 oranında koruma sağlar. Standart primer aşılama şeması 2 dozdan oluşur. Birinci dozun uygulandığı tarihten 1 ay sonra ikinci doz uygulanır. Gerekli durumlarda ikinci doz, birinci dozdan en az 2 hafta sonra uygulanabilir. Koruyuculuk ilk dozdan sonraki 2-4 hafta içinde başlar. Çok uzun bir süre koruyuculuk sağlayacak antikor titrelerinin sağlanması için primer aşılamanın ardından 6. ile 12. aylar arasında bir rapel dozunun uygulanması önerilir.
- Hepatit A antijenine karşı oluşan antikorlar, genellikle kuluçka döneminin tamamlanıp klinik semptomlarının görülmeye başladığı anda tespit edilebilir seviyeye ulaşır. Başlangıçta oluşan antikorlar tamamen IgM sınıfındadır. IgM sınıfı antikorlar çoğunlukla 12 hafta kadar, bazen de 6 aya varan bir süre pozitifliğini muhafaza eder. IgG sınıfı antikorlar, klinik belirtilerin ortaya çıkmasından 10 gün kadar sonra tespit edilebilir seviyeye çıkar, yaklaşık 6 ay boyunca yükselme trendi gösterir ve yaşam boyunca pozitifliğini muhafaza eder. IgG sınıfı antikorların ortaya çıkmasıyla birlikte bulaştırıcılık süratle azalır.

Hepatit A enfeksiyonu sonrası, zaman için içinde klinik, biyokimyasal ve serolojik bulguların zaman içindeki seyri

Test sonucunun yorumu:

- Hepatit A virüsüne karşı total antikorlarının pozitifliği, yakın veya uzak geçmişte, hepatit A virüs enfeksiyonu sonucunda oluşan ya da aşılama yoluyla elde edilen bağışıklığın bulunduğunu gösterir. Ancak, bağışıklığın, aktif enfeksiyon sonucunda mı, yoksa aşı uygulaması yoluyla mı elde edildiğinin ayırt edilmesi teknik olarak mümkün değildir.
- Günümüzde, klinik belirti sergileyen bir hastada hepatit A enfeksiyonu olasılığının değerlendirilmesi ihtiyacı duyulduğunda öncelikle hepatit A total antikorları kontrol edilir. Klinik belirti vermekte olan bir hastada, hepatit A total antikorları testi sonucunun “negatif” bulunması, klinik tablodan hepatit A enfeksiyonunun sorumlu olmadığına söylenmesi için yeterlidir. Total antikorların pozitif bulunması durumunda ise, hastalık tablosundan Hepatit A enfeksiyonunun sorumlu olabileceğinin söylenmesi için IgM sınıfı antikorların da kontrol edilmesi gerekir.

	Anti-HAV Total	Anti-HAV IgM
Akut hepatit A veya son 6 ay içinde temas	+	+
Bağışıklık var (geçirilmiş hastalık veya aşı)	+	-
Bağışıklık yok	-	-

- Hepatit A total antikor testi sonucunun "sınırdaki" bulunması henüz yeni gerçekleşmiş bir enfeksiyonun işareti olabileceği gibi nonspesifik antikorların sebep olduğu yalancı bir reaksiyona da bağlı olabilir. Böyle durumlarda testin tekrarlanması (mümkünse başka bir analiz sistemi ile) ve beraberinde Anti-HAV IgM testinin de uygulanması önerilir.
- İmmünglobulin infüzyonu veya kan transfüzyonu ile pasif olarak alınan antikorlar, Anti-HAV total test sonucunda geçici pozitifliğe sebep olabilir.

Numune: Serum (kırmızı veya sarı kapaklı tüp). Minimum 500 µL.

Çalışma yöntemi: ELFA, ECLIA.

Referans değeri: Negatif